

راهنمای ساماندهی و توسعه آرامستان‌های شهری و روستایی

به کوشش
هاشم نوروزی فرد / سیامک جاهد

این اثر با حمایت سازمان مدیریت آرامستان‌های
شهرداری مشهد به چاپ رسیده است.

پاییز ۱۳۹۹

سرنشانه:	نوروزی فرد، هاشم، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور:	راهنمای ساماندهی و توسعه آرامستان های شهری و روستایی / به کوشش هاشم نوروزی فرد، سیامک جاهد زیر نظر مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری و روستایی ؛ با حمایت سازمان مدیریت آرامستان های شهرداری مشهد.
مشخصات نشر:	سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، انتشارات: آبان برتر، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری:	۱۶۰ ص: ۱ جدول.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۸۷۳۳۱-۱
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
موضوع:	گورها و گورستان ها -- ایران -- مدیریت
موضوع:	Cemeteries -- Iran -- Management
موضوع:	گورها و گورستان ها -- ایران -- طرح و نقشه
موضوع:	Cemeteries -- Iran -- Designs and plans
شناسه افزوده:	جاهد، سیامک، ۱۳۵۴ -
شناسه افزوده:	سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور. مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری و روستایی
شناسه افزوده:	سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور. انتشارات
شناسه افزوده:	سازمان مدیریت آرامستان های شهرداری مشهد.
رده بندی کنگره:	DSRT3
رده بندی دیویی:	۹۵۵/۴۴
شماره کتابشناسی ملی:	۲۴۸۱۴۴۶
وضعیت رکورد:	فیا

www.ketab.ir

راهنمای ساماندهی و توسعه آرامستان های شهری و روستایی / ۱۳۹۹

مؤلفان: هاشم نوروزی فرد / سیامک جاهد
 زیر نظر مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری و روستایی
 طراح جلد: مهدی ذلیخایی
 ناشر: انتشارات سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، آبان برتر
 سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۹؛ اول
 چاپ: خراسان
 شمارگان: ۱۰۰۱ جلد
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۷۳-۳۱-۱
 آدرس: تهران، بلوار کشاورز، خیابان شهید نادری، پلاک ۱۷، مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری و روستایی
 گد پستی: ۱۴۱۶۶۳۳۶۶۱، تلفن: ۰۲۱-۶۳۹۰۲۰۵۰-۳
 کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور است.

۶		سخن آغازین
۷		سخن ناشر
۹		پیش گفتار
۱۱	کلیات	فصل اول
۱۹	مکان یابی و طراحی آرامستان های شهری	فصل دوم
۵۱	ساماندهی و توسعه آرامستان های شهری	فصل سوم
۷۳	مکان یابی و طراحی آرامستان های روستایی	فصل چهارم
۹۵	ساماندهی و توسعه آرامستان های روستایی	فصل پنجم
۱۱۳	آیین نامه مرده شویخانه و گورستان- مصوب ۱۳۱۹	پیوست شماره یک
۱۱۸	آیین نامه مقررات بهداشتی آرامستان ها	پیوست شماره دو
۱۲۷	دستورالعمل تصفیه فاضلاب آرامستان های کشور	پیوست شماره سه
۱۵۰	دستورالعمل ایجاد، ساماندهی و مدیریت گورستان روستایی	پیوست شماره چهار
۱۶۰		منابع

سخن آغازین

طراحی و ایجاد فضاهای کاربردی شهری و روستایی متناسب با نیاز جامعه و فراهم نمودن شرایط و امکانات رفاهی و خدماتی برای شهروندان از جمله مهمترین وظایف ذاتی و عملکردی نهادهای عمومی خدمت‌رسان همچون شهرداری‌ها و دهیاری‌ها بشمار می‌رود. از این رو آنچه امروزه در تأمین ایمنی، آسایش و فراغ بال شهروندان دارای اهمیت است و توسعه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را بدنبال دارد، مراکز مهم حیاتی خدمات‌رسان و کاربردی در شهرها و روستاها می‌باشد که توجه به ابعاد گوناگون آن‌ها قابل تأمل و تفکر است. پیر واضح است آن دسته از خدمات‌رسانی‌ها، پایدار و کارا هستند که در مکان‌های مناسب و قابل قبول و با مطلوبیت خاص استقرار یابند.

از آنجایی که طراحی آرامستان با بنیان‌های اجتماعی، فرهنگی، تاریخی و هویتی شهروندان در ارتباط است، پرداختن به آن مستلزم بررسی و مطالعه مبانی نظری مرتبط با گورستان است. در تدوین این کتاب ضوابط و آیین‌نامه‌های موجود در خصوص مکانیابی و توسعه آرامستان‌ها؛ اصول و مبانی مکان‌یابی و توسعه آرامستان‌ها از ابعاد مختلف زیست‌محیطی، اصول و مبانی جمعیتی، اقتصادی و فرهنگی، تخمین نیاز به فضا؛ مکان‌یابی و توسعه آرامستان‌ها؛ رابطه آرامستان با سکونتگاه‌ها؛ فضاها و عملکردها و تاسیسات و تجهیزات ضروری در آرامستان مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

در این چارچوب، تنظیم نوشتاری که بتواند اصول، ضوابط و توصیه‌هایی بر مدیریت آرامستان‌های شهری و روستایی را تبیین نماید مورد توجه قرار گرفت. امید است این کتاب به عنوان راهنمای عمل برای مدیران شهری و روستایی برای بهبود شرایط وضع موجود و دستیابی به مدیریت بهینه آرامستان‌های شهری و روستایی عمل نموده و شرایط مناسب‌تری برای خدمات‌رسانی مطلوب به شهروندان فراهم نماید.

در پایان از زحمات و تلاش‌های همه کسانی که در تهیه این اثر ارزشمند به هر نحو ممکن همکاری داشته‌اند صمیمانه تشکر و قدردانی بعمل می‌آید.

مهدی جمالی‌نژاد

معاون عمران و توسعه امور شهری و روستایی

و رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور